

Část I

**CO BŮH
POŽADUJE**

LEKCE I

Spasení člověka připraveno

V posledních letech bylo o spasení mnoho napsáno a pověřeno. Termín *znovu se narodit* se objevil v mnohých novinách a časopisech, z nichž některé jsou rozšířené po celém světě. Téma *znovuzrození* a myšlenka spasení tak zaujaly významné místo ve veřejném mínění. Nicméně zkušenost *znovuzrození* a *učení o spasení* jsou založeny na některých velmi důležitých základních pojmech, které jsou často nesprávně chápány. A právě těmto základním pojmům se věnujeme v této lekci.

Celá struktura spasení je založena na Božím obdarování. V této lekci se budeš zabývat Božím darem *milosti*, který umožnil *plán spasení*. Uvidíš, že spasení je založeno na Boží milosti, vyjádřené skrze Kristovo dílo smíření. Boží plán spasení, naplánovaný ve věčnosti a uskutečňovaný v čase, naplňuje potřeby všech lidí. Potom v lekcích 2, 3 a 4 budeš uvažovat nad biblickým učením, týkajícím se aktivního podílu člověka ve spasení.

Když prozkoumáš biblické učení o spasení do hloubky, hlouběji dokážeš ocenit lásku, milost a moudrost Boha, který přináší spasení všem lidem. A užasneš nad velkou péčí, kterou vynaložil při sestavování plánu spasení.

osnova lekce

Spasení je založeno na Boží milosti
Spasení pochází z Kristova díla smíření
Spasení naplňuje potřeby člověka.

cíle lekce

Po ukončení této lekce bys měl být schopen:

- Uvést, jaký je zdroj spasení a vysvětlit jeho význam.
- Vysvětlit, jaký je vztah mezi tvým spasením a smrtí Ježíše jako oběti za hříchy jednotlivce.
- Vysvětlit, že spasení spočívá na smířčím díle Ježíše Krista a zcela naplňuje potřeby lidí, jako jsi ty.

studijní činnost

1. Pečlivě si přečti úvodní část této učebnice.
2. Prostuduj si přehled lekce a cíle lekce. Pomůže ti to určit věci, které by ses měl naučit během studia této lekce.
3. Přečti si lekci a vypracuj cvičení z rozvinutí lekce. Většinu ze svých odpovědí si můžeš zaznamenat přímo do své učebnice. Kde však budou vyžadovány delší odpovědi, zapiš si je do poznámkového sešitu. Zkontroluj si své odpovědi s těmi, které jsou uvedeny v závěru lekce.

4. Zkontroluj si slovník uvedený na konci učebnice, v něm najdeš definice všech klíčových slov, kterým nebudeš rozumět.
5. Vypracuj osobní test v závěru lekce a pečlivě si zkontroluj své odpovědi s odpověďmi na konci učebnice. Znovu si prohlédni každou otázku, na kterou jsi odpověděl nesprávně.

klíčová slova

nesnáze	slitování	vtělit
nezasloužený	smíření	vykoupení
obětní	spravedlnost	výkupné
pojem	suverénní	vyvýšit
pokuta	upokojit	zadostiučinění
rebelie	usmíření	zmenšit

rozvinutí lekce

SPASENÍ JE ZALOŽENO NA BOŽÍ MILOSTI

Úkol 1. *Definuj milost a vysvětli, jaký je její vztah ke spasení.*

Když se zabýváme problematikou spasení, začínáme s úplně základní pravdou, že suverénní, milující Bůh se bez jakéhokoliv zřejmého důvodu rozhodl zjevit svou dobrotu k nehodným lidem tím, že jim odpouští jejich hříchy. Tento skutek odpuštění je výrazem Boží milosti.

Povíme si příběh o jednom vyhublém osiřelém chlapci, který navštěvoval velkou jednotřídní školu na vesnici. Děti si měly nechávat své obědy i s kabáty u vchodu, odkud si je mohly při obědě vzít. Jednoho dne jeden oběd scházel. Učitel se přísně zeptal: „Kdo vzal ten oběd?“ Nakonec ten malý sirotek zvedl svou tenoučkou a chvějící se ruku. Učitel vzal ze stolu prut a přikázal chlapci ať přijde dopředu, aby mohl být potrestán. Když tam už stál, provinilý, osamocený, se skloněnou hlavou a potichu plakal a třásl se na celém těle, ostatní děti ztichly. Najednou přišel dopředu statný chlapec a řekl učiteli: „Chci to potrestání místo něho!“ A před

celou třídou nastavil svá záda *namísto* sirotka, který se provinil, a smazal trest za přestoupený zákon. Soucit a porozumění zapříčinily, že odpykal trest za hladového, zanedbaného a nemilovaného sirotka. Byla to ale mnohem větší láska, která způsobila, že Bůh dal svého Syna, aby vzal trest za lidi. No a právě to převzetí trestu na sebe je způsob, jak vyjádřit to, čemu Bible říká *milost*.

Milost je, jednoduše řečeno, nezasloužená laskavost. Milost představuje ve spasení laskavost, se kterou Bůh poskytuje tento dar nehodným lidem. Ti, kteří zhřešili, si zaslouží jedině soud a trest. Pro svou neposlušnost vůči Bohu si nezaslouží odpuštění. Ale Bůh projevil svou lásku k nim

BOŽÍ SMILOVÁNÍ
NEDÁVÁ NÁM TO,
CO JSME SI ZASLOUŽILI

BOŽÍ MILOST
DÁVÁ NÁM TO,
CO JSME SI NEZASLOUŽILI

tím, že poslal Krista, aby zemřel na jejich místě. Z lásky poslal svého Syna, aby na sebe vzal trest za jejich hřích, vysvobodil je z moci hříchu a tím je považuje za takové, jako by nikdy nezhřešili. To je milost!

Milost neznamena, že Bůh ospravedlňuje hřích. Boží Slovo říká, že odplatou za hřích je smrt (Řim. 6, 23). A Bůh nemůže odsunout bokem svůj spravedlivý postoj vůči hříchu a své mínění o něm, avšak Kristovou obětí na Golgotě se učinilo spravedlností Boží zadost. Trest za překročení Jeho zákona byl tímto odpykaný. Milost tedy *nepřehlíží* hřích, ale *odstraňuje* ho.

1. Vlastními slovy vyjádři, co je milost a vysvětli vztah mezi milostí a spasením. Svou odpověď si zapiš do poznámkového sešitu.

Milost má svůj počátek v Bohu. On je zdrojem spasení. Plyne z Něho v neomezené míře a skrze Jeho dobrotu je nabízena každému člověku.

Druhy milosti

Úkol 2: *Řekni, jaký je rozdíl mezi každodenní (všeobecnou) milostí a spasitelnou milostí.*

V Božím vztahu k člověku vidíme dva druhy milosti: všeobecnou milost a spasitelnou milost. *Všeobecná milost* je dobrota, kterou Bůh projevuje všem lidem, i přesto, že jsou hříšní. Tato milost pomáhá ochraňovat lidi před zlými skutky a posilňuje je k tomu, aby dělali to, co je správné a dobré. Umožňuje jednotlivcům, aby postupovali ve svém jednání slušně a pomáhá jim žít spolu do určité míry ve společenském souladu. Je to Boží milost, která poskytuje přírodní dary (déšť, úrodné období, potravu a mnohá další společenská i materiální požehnání).

2. Prečti si Mat. 5, 43-48. Který z uvedených veršů obsahuje příklad všeobecné milosti?

.....

Kromě přírodních darů je projevem všeobecné milosti i existence a vliv Bible, Ducha svatého a církve. Všeobecná milost sama o sobě není postačující ke spasení, avšak zjevuje Boží dobrotu ke všem lidem. Dokazuje jim, že Bůh je zabezpečuje vším, co je potřebné k životu. Vytváří též v člověku příznivou atmosféru pro další poznání a nepochybně připravuje lidi pro spasení. Všeobecná milost též způsobuje to, že hříšník je schopen příznivě reagovat vůči Bohu. Skrze milost Bůh umožňuje všem lidem, aby byli spaseni.

3. Prečti si text z Řím. 2, 1-11. Který z těchto veršů hovoří o vztahu všeobecné Boží milosti ke spasení?

.....

Viděli jsme, že všeobecná milost umožňuje člověku kladně reagovat vůči Bohu. Ale je to jen Boží spasitelná milost, která přivádí lidi ke Kristu

dobré věci všem lidem (Matouš 5, 45), 2. tím, že chce, aby všichni lidé byli spaseni (2.Petr. 3, 9), 3. tím, že nabízí svá bohatství těm, kteří věří (2.Kor. 8, 9) a 4. tím, že zachovává křesťany v období soužení (1.Petr. 5, 6-10). A jak to vyjadřuje apoštol Pavel v Řím. 5, 20, milost Boží nemá hranice. Stačí na to, aby naplnila všechny potřeby, které přinášejí lidé ke kříži a aby jim darovala ještě více.

6. Slovo milost je používáno ve Starém zákoně, ale častěji se vyskytuje v Novém zákoně, protože

- a) Boží milost se čas od času mění.
- b) Ježíš zjevil milost plnějším způsobem, jak nám to ukazuje Nový zákon.
- c) Starý zákon zdůrazňuje soud a Nový zákon zdůrazňuje pouze svobodu.

7. Chceš-li si vytvořit obraz o tom, jak často je slovo milost používáno v epištolách (všechny knihy Nového zákona počínaje epištolou k Římanům a konče epištolou Judy), podívej se na první kapitolu každé epištoly. V kolika z nich můžeš najít slovo *milost* na začátku listu?

.....

8. Nyní prozkoumej poslední verš každé epištoly. Kolik z nich NEKONČÍ slovem *milost*? Vyjmenuj je.

.....

9. Slovo milost je používáno v celé Bibli, ale v Novém zákoně je vzpomenu

- a) asi dvakrát více než ve Starém zákoně.
- b) asi čtyřikrát více než ve Starém zákoně.

Všiml sis v závěru epištol, že *milost* je spojována s Ježíšem Kristem? Pravděpodobně sis uvědomil, že *milost* je velmi důležitým prvkem v učení Nového zákona a že právě Kristus je nejplnějším vyjádřením Boží milosti. Kromě toho jen díky Jeho *milosti* se naše srdce přibližují k Bohu.

Zamysli se nyní nad příběhem Tigrana, arménského krále, který byl zajat římskou armádou. Porazený král, jeho žena a všechny jeho děti byly předvedeny před hlavního generála, aby si vyslechli rozsudek smrti. Tigra-nes se vrhl k nohám vítěze a úpěnlivě prosil za život své rodiny. Prosil: „Učiň se mnou, co se ti líbí, ale ušetři mou ženu a děti.“ Jeho prosba se tak

dotkla římského generála, že osvobodil celou rodinu. Když se potom Tigranes vracel se svou rodinou domů z římského tábora, obrátil se tento omilostněný král ke své ženě a řekl: „Co si myslíš o římském generálovi?“ Ona odpověděla: „Nikdy jsem ho neviděla.“ Její manžel zaprotěstoval: „Byla jsi v jeho přítomnosti. Kde jsi měla oči?“ Ona odpověděla: „Byly upřeny na jediného, který byl ochoten za mne zemřít. Neviděla jsem nikoho jiného.“ Když se díváme na Boží spasení a na kříž, vidíme jedině Ježíše, jediného, který byl ochoten zemřít za nás. Kristova smrt je největším vyjádřením Boží milosti.

SPASENÍ POCHÁZÍ Z KRISTOVA SMÍŘENÍ

Úkol 4: Najdi výroky, které popisují vztah mezi hříchem člověka a smířením.

Když máme pochopit podstatu spasení, musíme se zamyslet nad *smířením*. *Smíření* je slovo, charakterizující vztah nepřátel, kteří jsou přivedeni k sobě, aby uzavřeli mír. Má úzký vztah k *urovnání*, změně stavu z nepřátelství na přátelství. Ve spasení označuje akt, kterým je hříšník smířen s Bohem, nebo přiveden zpět k Bohu. Jiný význam *smíření* je také vymazat nebo přikrýt. Jako důsledek Kristova utrpení na kříži a smrti jsou lidské hříchy přikryty Jeho krví a trest za jejich hříchy je zrušen.

Abys plně pochopil důležitost smíření a jeho místa v plánu spasení, zamysli se nad následujícím příběhem. Otec a syn měli ostrou hádku. Syn

kvůli tomu odešel z domu s přísahou, že se nevrátí, dokud bude otec naživu. Matka velmi trpěla, protože nesmírně milovala oba, manžela i syna. Po mnoha měsících syn dostal naléhavou zprávu, aby se vrátil domů, protože matka je vážně nemocná a nemá naději na přežití. Když syn vcházel do jejího pokoje, uviděl svou drahou matku bledou a zesláblou na posteli. Oba dva, otec i syn, mlčky hleděli na svou milující ženu a matku, přičemž věděli, že je velmi blízko smrti. Matka sebrala poslední zbytky sil, zvedla jednu ruku a uchopila ruku otce, druhou rukou vzala ruku svého syna. A jako poslední skutek lásky spojila ruce obou dohromady na své hrudi... a zemřela.

Kristova smrt na kříži byla prostředkem, který smířil svatého Boha s hříšnými lidmi. Skrze kříž máme smíření našich hříchů, to znamená, že hříchy byly přikryty smrtí zástupce, trest byl splacen a Bůh i lidé byli usmířeni.

10. Které výroky jsou PRAVDIVÉ a ukazují vzájemný vztah mezi lidskými hříchy a Kristovým dílem smíření?

- a Naše hříchy nás oddělily od Boha, ale smíření obnovilo vztah.
- b Hřích vyjadřuje neposlušnost, která odděluje Boha a člověka, ale smíření přináší přikrytí hříchů a odstraňuje tím příčinu oddělení.
- c Lidské hříchy, ačkoliv jsou vážné, nejsou smrtelné. Smíření jsou míněny dobré úmysly člověka... Je jedno, jestli nechce, nebo nemůže žít v poslušnosti Božího zákona.

Potřeba smíření

Úkol 5: Zjistí, proč bylo potřebné smíření.

Někdo může být zvědav, proč Bůh jednoduše nenechal lidi v jejich hříších nebo jiným jednoduchým způsobem jim nevysvětlil, co je dobro, a neučil je spravedlivými. Písmo však poukazuje na to, že Bůh je svatý a milující, zároveň však i spravedlivý. Nechtěl, aby byl zatracen byť i jen jediný člověk. Nemohl však prominout lidskou vinu, ani přijmout lidi v jejich hříších. Aby navrátil svůj lid k sobě, Bůh se postaral o řešení, a to právě cestou smíření. Řešení spočívá v osobě a díle Ježíše Krista. V Kristu byly splněny všechny požadavky spravedlnosti, protože svým životem

dodržel dokonale zákon tam, kde bychom ho měli dodržet my, a také proto, že svou smrtí podstoupil trest za porušený zákon.

Ve smíření byl dosažen záměr dokonalé spravedlnosti a Boží lásky. Lidé byli osvobozeni od moci a viny hříchu a navráceni do obecenství s Bohem.

To, že smíření bylo potřebné, je ukázáno jasně v Písmu. Za prvé, Boží svatost nemůže přehlédnout hřích (2. Moj. 34, 6-7; Řím. 3, 25-26) a ten tedy musí být přikryt. Za druhé, Boží zákon, který je obrazem Jeho vlastní podstaty, přinutil Boha, aby žádal od hříšníka Jeho naplnění (5. Moj. 27, 26). Dalším důvodem, pro který je potřebné smíření, je Boží pravdomluvnost (4. Moj. 23, 19, Řím. 3, 4). Bůh jasně řekl Adamovi a Evě, že zemřou, když nebudou poslouchat Jeho přikázání (Porovnej 1. Moj. 2, 16-17 s Ez. 18, 4 a Řím. 6, 23). Boží pravdomluvnost vyžadovala, aby dodržel své slovo a žádal, aby tento trest podstoupili buď samotní viníci nebo jejich zástupce. A nakonec o tom, že smíření bylo potřebné, svědčí nesmírná cena oběti. Je jasné, že kdyby to nebylo potřebné, Bůh by nevyžadoval smrt svého Syna (Luk. 24, 26; Žid. 2, 10; 9, 22-23).

11. Přečti si uvedené texty Písma, které mluví o potřebě smíření. Který text podle tvého názoru nejlépe pomáhá porozumět tomu, proč bylo potřebné smíření, s ohledem na Boží charakter?

.....

12. Který výrok vysvětluje, proč bylo potřebné smíření?

- Boží svatost, spravedlnost a pravdomluvnost vyžaduje smíření za hřích.
- Potřebu smíření dokazuje veliká cena oběti.
- Boží zákon, který je odrazem Božího charakteru, způsobil, že Bůh musel vyžadovat vyrovnání za hřích.
- Všechny uvedené výroky vysvětlují, proč bylo potřebné smíření.

Co Bible učí o smíření

Úkol 6: Najdi výroky, které tvoří biblickou doktrínu spasení.

Bible učí, že člověk upadl do hříchu pro *neposlušnost* a že Kristus skrze *poslušnost*, dokázanou na místě hříšníka, podstoupil trest, který měl podstoupit hříšník (Řím. 5, 12-19). To znamená, že Kristus zemřel jako náš zástupce - zemřel na místě nás samých. Jeho obět' za hříchy naklonila Boha příznivě vůči nám. Tento skutek, kterým Kristus zaplatil *trest* za naše hříchy a zemřel jako náš *zástupce*, je označován jako *zástupná obět'*.

Kristova zástupná obět' je základem biblického učení o smíření. V Iz. 53, 5-6 čteme:

Jenže On byl proklán pro naši nevěrnost, zmučen pro naši nepravost. Trestání snášel pro náš pokoj, Jeho jizvami jsme uzdraveni. Všichni jsme bloudili jako ovce, každý z nás se dal na svou cestu, Jež však Hospodin postihl pro nepravost všech nás.

Tyto verše (rovněž jako Iz. 53, 4) učí poměrně jasně o smíření skrze zástupce.

Ježíš řekl sám o sobě: „Nebo Syn člověka nepřišel, aby mu sloužili, ale aby sloužil, a aby dal duši svou na vykoupení za mnohé.“ V Gal. 3, 13 apoštol Pavel píše: „Ale Kristus nás vykoupil z kletby zákona tím, že za nás vzal prokletí na sebe, neboť je psáno: Proklet je každý, kdo visí na dřevě“. Tato slova se dají vyložit jediňe tak, že Kristus, jediný, který byl bez hříchu, vzal na sebe trest, který by měli podle spravedlnosti podstoupit hříšníci. A Pavel, který v Řím. 3, 21-26 podrobně rozebírá tento problém, tvrdí, že smíření skrze smrt Kristovu ukazuje, že Bůh je jak spravedlivý, tak i plný milosrdenství.

13. Uved', která z daných tvrzení jsou pravdivá a poskytují biblickou doktrínu smíření.

- a Člověk si svou neposlušností zaslouhuje trest za hřích.
- b Kristus svou poslušností zaplatil za všechny lidi.
- c Kristus zemřel především za hříchy své a pak i za hříchy jiných lidí.
- d Kristus zemřel jako *zástupce* za hříchy celého lidstva.
- e Kristus přišel na tuto zemi, aby dal svůj život jako výkupné za hřích.

Jednotlivé aspekty smíření

Úkol 7: *Definuj pět aspektů smíření.*

Když hovoříme o *aspektech* smíření, potvrzujeme tím prostě tu skutečnost, že žádný jednotlivý pojem není schopen zahrnout a vysvětlit celou hloubku smíření. Následující pojmy jsou uvedeny proto, aby vám pomohly plněji pochopit Kristovo spasitelské dílo.

Poslušnost. Z rozmanitých aspektů smíření je jeden, který nejvíce sjednocuje celou problematiku - a to je Kristova poslušnost. Jelikož právě ona představuje *hlavní* aspekt, od kterého se odvíjí všechno ostatní, budeme nejprve uvažovat o ní.

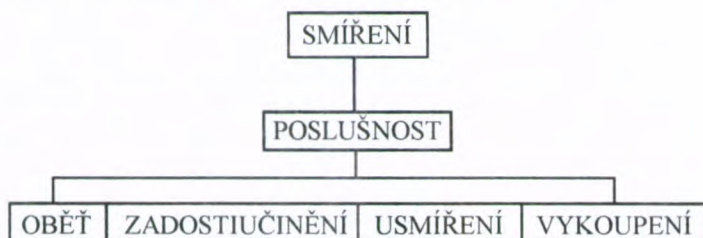
Aby nám zajistil spasení, Kristus se v poslušnosti obětoval za nás. Nezdůrazňoval, že je svým vlastním oprávněným postavením roven Bohu, ale dobrovolně přijal postavení služebníka (Fil. 2, 7-8). Bylo tedy potřebné, aby na určitý čas měl stejná omezení, jako máme my (Žid. 2, 14). Jan popisuje tuto skutečnost tak, že říká: „A Slovo se stalo tělem a přebývalo mezi námi“ (Jan 1, 14) - jako člověk. Lukáš poznamenává, že v čase své mladosti byl Ježíš poslušný svých rodičů (Luk. 2, 51). A Ježíš sám dosvědčuje, že Jeho posláním na zemi je v poslušnosti činit Boží vůli (Jan 6, 38).

Jako Syn člověka se Kristus podroboval požadavkům Zákona. Dodržoval civilní zákon jako rozený Žid a zachovával obřady předepsané zákonem. Dodržoval také morální zákon, bál se Boha a dodržoval Jeho příkázání. A kromě toho se podrobil všem trestům, které plynuly z neposlušnosti člověka vůči Božimu zákonu.

14. Zakroužkuj PRAVDIVÁ tvrzení.

- a Na základě naší dosavadní diskuse o smíření můžeme dospět k závěru, že slovo *smíření* zahrnuje několik důležitých pojmů (myšlenek), které souvisí s Kristovým dílem spasení.
- b Základním pojmem, na kterém spočívají ostatní pojmy smíření, je poslušnost.
- c Ježíšův příklad smíření se vztahuje především k Jeho službě a ne k Jeho osobnímu, vnitřnímu životu.

Kromě *hlavního* aspektu smíření, kterým je poslušnost, existují ještě 4 *konkrétní* pojmy, které popisují, co Bůh vykonal skrze Kristovu smrt: *Oběť, zadostiučinění, usmíření* a *vykoupení*. Každý z těchto pojmů popisuje dar od Boha, který naplňuje konkrétní potřebu hříšného člověka. Tato slova jsou obzvlášť důležitá, protože jsou používána v Novém zákoně.

Oběť. Je to široký pojem a zahrnuje všechno, co Kristus učinil, aby nám zabezpečil spasení. Jeho oběť přikrývá hříchy člověka. Je přímo závislá na požadavku, který vyvolala naše vina. Pavel nám říká: „Kristus nás miloval a vydal sám sebe za nás jako posvěcený dar a oběť Bohu“ (Ef. 5, 2). V Novém zákoně není nic jasnějšího, než použití slova oběť v souvislosti s Kristovou smrtí. Když Ho Písmo označuje za Beránka Božího, když říká, že Jeho krev očišťuje ode všech hříchů a učí, že zemřel za naše hříchy, jasně vidíme, že Kristova smrt byla skutečně obětí za hřích (Jan 1, 29; 1. Jan. 1, 7-9; 1. Kor. 15, 3). Jeho smrt je popsána jako smrt za hřích, a On sám je označen jako Ten, kterého Bůh „učinil za nás hřichem“ (2. Kor. 5, 21). Bůh Ho učinil obětí za hřích (Iz. 53, 10). Zaplatil dluh, který jsme my nemohli zaplatit a vymazal minulost, kterou jsme my nemohli vymazat. On je naší obětí, protože Jeho smrt představuje skutek dokonalého sebevydání (Žid. 9, 14; Ef. 5, 2). Jedině Jeho oběť byla dostatečná, aby odvrátila Boží hněv a odstranila všechny bariéry mezi Bohem a člověkem (Žid. 9, 28; 1. Petr. 3, 18), ono porušené společenství.

15. Zakroužkuj písmeno, předcházející každému PRAVDIVÉMU tvrzení, týkajícímu se Kristovy oběti.

- a Přikrývá hříchy člověka.
- b Nadpřirozená oběť má za důsledek skutečnost, že přinejmenším někteří lidé mohou být spaseni.
- c Oběť byla prostředkem odvrácení Božího hněvu.
- d Kristova oběť byla obětována jednou a provždy.
- e Kristova smrt nebyla vraždou, byla obětí. Kristus dokonal Boží vůli, aby smířil člověka s Bohem a vymazal jeho hříchy.

Zadostiučinění. Zadostiučinění (jinak též oběť smíření) naplňuje potřebu, která vyplývá z Božího hněvu. Učinit zadost znamená uspokojit spravedlivý Boží hněv prostřednictvím oběti. Kristus je popsán jako právě taková oběť smíření (Řím. 3, 25; 1. Jan. 2, 2; 4, 10). Pojem Božího hněvu můžeme najít v celé Bibli, ale hlavně ve Starém zákoně. Závažnost hříchu je zdůrazněna tím, že Pán Ježíš Kristus jako zástupce odpykal trest, určený hříšníkovi, Boží hněv je utišen a jako důsledek tohoto smíření nebude už trest za hřích nadále vkládán na hříšníka.

Protože mnozí lidé špatně chápou Boží lásku, neuznávají ani myšlenku Božího hněvu. Jeho hněv však není takový, jako náš. My se rozzlobíme proto, že nám někdo ublížil, nebo nás urazil a v záchvatu hněvu se přestaneme ovládat. Ale Boží hněv je nestranný a je namířen proti hříchu a hříšným lidem. Bůh nikdy „neztratí nervy“.

16. Zakroužkuj písmeno, předcházející každému PRAVDIVÉMU tvrzení.

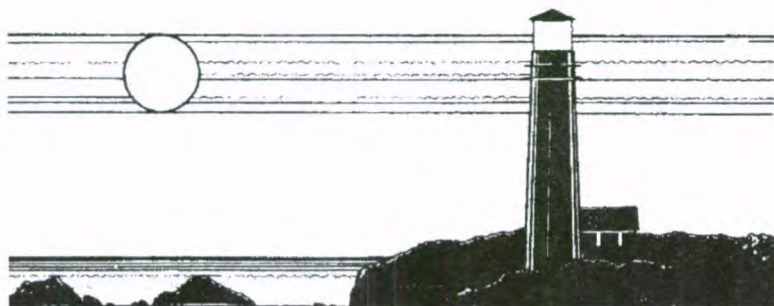
- a Boží hněv není nekontrolovaným výbuchem vášně, ale spíše neustále hořícím hněvem, zaměřeným proti hříchu.
- b Myšlenka, kterou naznačuje slovo *zadostiučinění*, se dá vyjádřit i slovem uspokojení.
- c Zadostiučinění zajišťuje odstranění Boží nelibosti, kterou zapříčinuje hřích, potrestáním každého jednotlivého hříšníka.

Usmíření. Usmíření naplňuje potřebu, která vzniká tím, že se Bůh odděluje od hříšného člověka. Bible nám říká, že hříšníci jsou Božími nepřáteli. (Řím. 5, 10-11; Kol. 1, 21; Jakub 4, 4). Narušené vztahy mezi Bohem a člověkem byly zapříčiněny lidským hříchem (Iz. 59, 2). Ale Kristus ze-

mřel, aby odstranil naše hříchy, které byly příčinou nepřátelství a oddělení. Bůh učinil první krok, aby vyřešil tento problém tak, že obnovil společenství mezi člověkem a Bohem: „...když jsme ještě hříšníci byli, Kristus umřel za nás“ (Řím. 5, 8) a „Neboť Bůh byl v Kristu, v mír uvodě svět s sebou, nepočítaje jim hříchů jejich a složil v nás toto slovo smíření“ (2. Kor. 5, 19). Usmíření potom patří mezi prostředky, které obnovují vztah mezi Bohem a člověkem. Uvádí věci do pořádku. O Božím postoji a pocitech se můžeme více dovědět z Luk. 15. kap.

17. Stalo se ti již někdy v životě, že jsi urazil svého blízkého přítele nebo jsi proti němu zhřešil a pak jste se smířili? Jak ses cítil? A jak se cítil on? Nyní si přečti 15. Kapitolu Lukášova evangelia. Co se z této kapitoly dovídáme o Božích pocitech? Odpověz na tyto otázky ve svém poznámkovém sešitě.

Vykoupení. Vykoupení je odpovědí na potřebu, která vzniká zotročením člověka hříchem. Vykoupení hovoří o osvobození od nějakého zla prostřednictvím zaplacení určité ceny. Abychom mohli být osvobozeni od hříchu a trestu za něj, byla zaplacena cena. Touto cenou byla smířící smrt našeho Spasitele. Pisatel listu Židům vysvětluje, že „smrt přinesla vykoupení“ (Žid. 9, 15), aby nás osvobodila od hříchu a satana. Tedy „...Kristus nás vykoupil z kletby zákona tím, že za nás vzal prokletí na sebe“ (Gal. 3, 13). Bez tohoto osvobození z prokletí bychom nemohli dosáhnout spásení. Kromě toho, že jsme byli osvobozeni z prokletí Zákona, byli jsme osvobozeni také z otroctví Zákona a od dodržování Zákona, což bylo podmínkou pro přijetí člověka Bohem.

18. Přiřaď každou potřebu nebo popis v levém sloupci k příslušnému aspektu smíření, který naplňuje tuto potřebu nebo dokončuje myšlenku v pravém sloupci.

.....a Mluví o utišení Božího hněvu	1) Kristova poslušnost
.....b Přikrývá vinu člověka a smiřuje jeho hřích	2) Oběť
.....c Odstraňuje oddělení Boha a člověka	3) Zadostiučinění
.....d Zajišťuje vysvobození z otroctví zaplacením ceny	4) Usmíření
.....e Aspekt, který podtrhuje a sjednocuje všechny ostatní.	5) Vykoupení

Rozsah smíření

Úkol 8: *Popiš rozsah smíření.*

Když hovoříme o *rozsahu* smíření, musíme se zamyslet nad touto otázkou: Bylo Božím záměrem, aby Kristus zemřel za všechny lidi? Nebo zamýšlel, že Kristus zemře jen za několik málo vyvolených?

19. Prostuduj si 1. Tim. 2, 4,6; 4, 10; Žid. 2, 9; 2. Petr. 3, 9; 1. Jan 2, 2. Vlastními slovy vyjádři, co je tématem každého z uvedených textů a uveď, jak toto téma ovlivňuje tvůj názor na rozsah smíření. Použij při tom svůj sešit.

Hodnota smíření je *neohraničená*, ale jeho přijetí je *ohraničeno*. Kristova smířící smrt je *postačující* pro všechny, ale její *účinek* se projeví u těch, kteří věří. Bůh tak miloval (celý) svět (lidstvo), že dal svého Syna, aby zabezpečil spasení, ale jak uvidíme v další lekci, *každý člověk* musí na tuto Boží nabídku reagovat individuálně (Jan 3, 16).

SPASENÍ NAPLŇUJE POTŘEBY ČLOVĚKA

Jedním ze základních důvodů proč studovat spasení je fakt, že spasení naplňuje potřeby člověka. Zodpovědností nás jako křesťanů je podělit se o dobrou novinu se všemi lidmi. Avšak má-li být naše svědectví účinné

v tom směru, že lidem ukážeme, jak může Kristus naplnit jejich potřeby, musíme vědět, jaké tyto potřeby jsou.

Hřích člověka

Úkol 9: *Definuj hřích a vyjmenuj dva způsoby, jak se všichni lidé stávají hříšníky.*

V Bibli jsou jasně viditelné 2 skutečnosti, které se týkají přirozenosti člověka: hřích člověka a jeho kritická situace (stav). Hřích je neschopnost žít podle Božího zákona, nebo jinak řečeno, hřích je porušením zákona. Hřích je však více, než pouhá neposlušnost. Je taktéž povýšováním sebe a znevažováním Boha. Protože jsme logicky myslící a rozumné bytosti, víme, že když děláme něco, co bychom neměli dělat, nebo neděláme to, co bychom dělat měli, nebo jsme takoví, jací bychom neměli být, nebo nejsme takoví, jací bychom měli být, jsme vinni hříchem.

Každý jednatel je hříšníkem dvěma způsoby: Jednak tím, že se narodil v hříchu, a jednak tím, že se sám rozhodne konat hříšné skutky. Adamův hřích se přenesl na všechny lidi, protože Adam byl zástupcem lidského pokolení (Řím. 5, 12). Tím, že Adam padl, padlo celé lidské pokolení a všichni lidé zdědili hříšnou přirozenost, která je zodpovědná za vzdorovitý a rebelantský postoj vůči Božímu zákonu. Kromě toho jsou lidé zodpovědní za svoje vlastní hříšné skutky (Gal. 5, 19-21).

OBA DVA NÁS MOHOU ZATRATIT!

20. Vlastními slovy definuj hřích a vyjmenuj dva způsoby, jak se všichni lidé stávají hříšníky. Svou odpověď si zapiš do poznámkového sešitu.

Kritická situace člověka

Úkol 10: *Najdi výroky, které poukazují na kritickou situaci lidí, a na to, jak spasení naplňuje jejich potřeby.*

Důsledkem lidského hřichu je oddělení od Boha a bližních. V důsledku hříšné přirozenosti, která je následkem pádu, jsou lidé skrz naskrz zlí. Postižena byla každá oblast jejich osobnosti: jejich rozum, city i vůle. V důsledku toho jsou naprosto neschopní sami se napravit. Jejich mysl byla tak zatměna hříchem, že nedokážou porozumět duchovním věcem (1. Kor. 2, 14). Duchovní věci jsou jim bláznovstvím. A když jim chybí duchovní pohled na skutečnosti, nejsou schopni pochopit pravdivost Božích skutků. Jejich přirozená mysl nedokáže tyto sporné body pochopit; potřebují poznání, které je možno zprostředkovat jedině působením Ducha svatého.

Lidská vůle je ovládána hříchem. Pavel to říká takto: „Proto že opatrnost těla jest nepřítelkyně Bohu; nebo zákonu Božím není poddána, aniž hned může býti. Protož ti, kteříž jsou v těle, Bohu se líbiti nemohou“. (Řím. 8, 7-8). Můžeme zformulovat několik závěrů, které vyplývají z těchto skutečností:

1. Padlí lidé nejsou schopni myslet, chtít nebo činit to, co je skutečně dobré.
2. Příležitostně mohou vykonat dobré skutky v důsledku všeobecné milosti.
3. Jejich schopnost rozhodovat se a konat je ohraničena tím, že jsou otroky hřichu (Řím. 6, 17, 20).
4. Jediným vysvobozením z těchto pout je Boží vykupitelná milost.

Je úžasné vědět, že člověk má svobodnou vůli obrátit se k Bohu, činit pokání a uvěřit. To je právě to, co učí Písmo.

21. Přečti si Mat. 3, 2; 18, 3; Luk. 13, 3,5; Jan 6, 29; Skutky 2, 38;3, 19. Co říkají tyto verše o svobodě člověka? K odpovědi použij svůj poznámkový sešit.

Dále vidíme, že od hříšníků je vyžadováno, aby činili pokání. Kdyby neměli možnost svobodně reagovat na tento požadavek, neměli by pak ani ponětí o skutečné moci. S Boží pomocí jsou lidé schopni chtít a činit podle Božího dobrého záměru: litovat svých hříchů, věřit v Ježíše a přijmout Jeho spasení (Fil. 2, 12-13). Spasení skrze Krista je *jediným* řešením problému lidského hříchu.

22. Vyber PRAVDIVÁ tvrzení, která ukazují na kritickou situaci člověka a na to, jak spasení naplňuje jeho potřeby.

- a Problémem hříchu je to, že ovlivňuje rozum člověka a má tedy tendenci zničit jeho myšlenkový a časem i celý život.
- b Důsledkem hříchu je oddělení od Boha a od bližních.
- c Hřích ovlivnil každou část lidské osobnosti, takže člověk je ve svém přirozeném stavu skrz naskrz špatný: intelektuálně, citově i co se týče vůle.
- d Spasení dává člověku novou přirozenost a obnovuje jeho schopnost a touhu žít podle Božích zákonů.
- e Jediným vysvobozením z hříchu je rozhodnutí každého jednotlivce, který uzná svou potřebu pokání z hříchů a uvěří v Pána.

osobní test

Po probrání této lekce si vypracuj osobní test. Pak zkontroluj své odpovědi s těmi, které jsou uvedeny v závěru učebnice. Znovu se vrať k těm otázkám, na které jsi odpověděl nesprávně.

1. Spasení vychází z Boží milosti. Která z uvedených tvrzení o milosti jsou PRAVDIVÁ?

- a Milost může být charakterizována jako výraz bezdůvodné Boží lásky k lidem, kteří si ji vůbec nezaslouží.
- b Jednoduše řečeno, milost je nezasloužená laskavost.
- c Milost je laskavost Boha, který přehlíží hřích.
- d Boží milost netoleruje hřích. Místo toho milost poskytuje způsob, jak jej odstranit.
- e Všeobecná milost je taková milost, která je společná pro všechny lidi a přivádí je ke spasení.

2. Spasení má pramen v Kristově díle smíření. Které z následujících výroků o spasení jsou PRAVDIVÉ?

- a Smíření bylo potřebné, protože jej vyžadovala Boží svatost a lidská hříšnost.
- b Hlavním tématem smíření je *ukrytí* nebo *ignorování* hříchu.
- c Ve smíření dochází k vyrovnání vztahu mezi nepřáteli.
- d Pokuta za hřích se vztahuje především na cenu, která byla zaplacená za hřích člověka skrze obětování zástupné oběti, Ježíše Krista.
- e Zadostiučinění je pojem, který se vztahuje k uspokojení toho, kterému bylo ublíženo.
- f *Obět'* je tím aspektem smíření, který sjednocuje celý tento pojem.
- g Smíření postačuje ke spasení všech lidí, ale platí pouze pro ty, kteří uvěří.

3. Spasení naplňuje potřeby člověka. Zakroužkuj ta písmena, která předcházejí PRAVDIVÝM tvrzením, týkajícím se hříchu člověka a jeho kritického stavu.

- a Hřích zahrnuje nedodržování Božího zákona i jeho přestupování.
- b Člověk nemá podle Bible žádný podíl nebo spojitost s Adamovým hříchem.
- c Hřích způsobuje, že člověk se cítí „sebevědomý“ a „pohrdá Bohem.“
- d Situace člověka je kritická, protože je hříchem oddělen od Boha a protože je zcela špatný, jeho jediným východiskem je spasení skrze Ježíše Krista.
- e Člověk je obětí osudu, a proto má velký problém. Nemůže se obrátit k Bohu na základě své vlastní vůle, protože může činit pouze to, co chce Bůh.
- f Mnohé biblické výzvy k pokání nám dávají tušit, že člověk není hračkou osudu. Je schopen se obrátit k Bohu, neboť Duch Boží jej k tomu vede.

odpovědi na studijní otázky

Odpovědi na studijní cvičení nejsou uvedeny v obvyklém abecedním pořadí, takže se nemůže stát, že náhodou uvidíš předem odpověď na následující otázku. Zkontroluj si pokaždé pouze tu odpověď, kterou potřebuješ a pokus se nedívat se dopředu.

12. d) Všechna uvedená tvrzení vysvětlují, proč bylo potřebné smíření.
1. Tvoje odpověď. Pravděpodobně jsi řekl, že milost je nezasloužená laskavost. Milost je základem pro Boží odpuštění lidem, kteří si to nezasloužili.
13. a Pravdivé d Pravdivé
b Pravdivé e Pravdivé
c Nepravdivé
2. 45. verš je příkladem *všeobecné milosti*.
14. a Pravdivé
b Pravdivé
c Nepravdivé
3. 4. verš poukazuje na to, že Boží dobrota vede lidi k pokání.
15. a Pravdivé d Pravdivé
b Nepravdivé e Pravdivé
c Pravdivé
4. Starý zákon poskytuje částečné zjevení Boha. Nový zákon poskytuje kompletnější zjevení Boha v Ježíši Kristu, skrze něhož jsme získali plné zjevení Boží milosti.
16. a Pravdivé
b Pravdivé
c Nepravdivé
5. a 1) Všeobecná milost d 1) Všeobecná milost
b 2) Spasitelná milost e 2) Spasitelná milost
c 1) Všeobecná milost

17. Tvoje odpověď. Dověděli jsme se, že Bůh má velkou radost, když se navrátíme k Němu.
6. b) Ježíš zjevil plněji milost, jak to ukazuje Nový zákon.
18. a 3) Zadostiučinění d 5) Vykoupení
b 2) Oběť e 1) Kristova poslušnost
c 4) Usmíření
7. v šestnácti
19. Tvoje odpověď. Kristus zemřel za hříchy světa. Tento biblický fakt potvrzuje, že Bůh připravil spasení pro všechny.
8. Pět. Epištola Jakubova, 1., 2. a 3. Janova a Judova.
20. Tvoje odpověď. Všimli jsme si, že hříchem je, když nedodržíme Boží zákon nebo jej dokonce otevřeně porušujeme. Je to vyvyšování sebe a snižování Boha. Hřích má své kořeny v naší hříšné přirozenosti, zděděné po Adamovi a v našich vlastních hříšných skutcích.
9. b) asi čtyřikrát více než ve Starém zákoně.
21. Tvoje odpověď. Všechny jsou namířeny k člověku a nabádají jej k tomu, aby něco udělal. Jestliže člověk nemá svobodu k tomu, aby na ně kladně reagoval, jsou nesmyslné.
10. a Pravdivé
b Pravdivé
c Nepravdivé
22. a Nepravdivé
b Pravdivé
c Pravdivé
d Pravdivé
e Nepravdivé (Dobré úmysly nás nespasí. Nadevše důležitý je skutek přijetí Krista.)
11. Tvoje odpověď. Podle mého názoru je text z Řím.3, 25-26 velice dobrou pomůckou při vysvětlování, proč je důležité smíření z hlediska Božího charakteru. K tomuto tématu velice mocně promlouvá i text z Luk. 24, 26.